

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący)

SSN Paweł Kołodziejwski (sprawozdawca)

SSN Adam Roch

Protokolant Kinga Sternik

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie del. do Prokuratury Krajowej
Anety Orzechowskiej

w sprawie **A. G., P. W. i K. W.**, skazanych z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o
przeciwdziałaniu narkomanii i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 14 lutego 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanych A. G. i K. W.
oraz na korzyść skazanego P. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 10 czerwca 2022 r., sygn. akt VI Ka 214/22

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt VI K 499/21,

**uchyla zaskarżony wyrok w całości i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia datowanym na dzień 29 lipca 2021 r.:

1. A. G. został oskarżony o to, że:
 1. w dniu 21 marca 2021 r. w [...] w swoim mieszkaniu, wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające oraz substancje psychotropowe w znacznej ilości w postaci: marihuany o wadze 36,7 gramów oraz amfetaminy o wadze 80,4 gramów,

tj. o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
 2. w okresie od stycznia 2021 r. do dnia 21 marca 2021 r. w [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, udzielał K. W. odurzającego w postaci marihuany, sprzedając mu około 10 razy po jednym gramie za kwotę 30 zł za 1 gram,

tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k.;
 3. w lutym 2021 r. w [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, kupił od K. W. następujące rzeczy uzyskane za pomocą czynów zabronionych: trzyczęściową drabinę aluminiową o wartości 2.000 zł - za kwotę 500 zł oraz dwie rolki siatki elewacyjnej o wartości 600 zł - skradzione na szkodę P. W., kosiarkę elektryczną koloru pomarańczowego wartości 500 zł skradzioną na szkodę J. K. - za kwotę 150 zł oraz pochodzące z kradzieży z terenu ogródków działkowych na terenie ROD „[...]” w [...] podkaszarkę elektryczną koloru czarno-niebieskiego za kwotę około 100 zł i dmuchawę elektryczną koloru czarno-niebieskiego za kwotę około 100 zł,

tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.;
 4. P. W. został oskarżony o to, że:
 5. w dniu 22 marca 2021 r. w [...] w swoim mieszkaniu przy ulicy [...], wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające w postaci marihuany o wadze 6,23 gramów oraz substancje psychotropowe w postaci amfetaminy o wadze 5,9 gramów,

tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

6. w okresie od stycznia 2021 r. do dnia 21 marca 2021 r. w [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, udzielał K. W. środka odurzającego w postaci marihuany, sprzedając mu około 5 razy po jednym gramie za kwotę 30 zł za 1 gram,
tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k.;
7. w okresie od stycznia 2021 r. do dnia 21 marca 2021 r. w [...] kupił od K. W. następujące rzeczy uzyskane za pomocą czynu zabronionego: kompresor marki [...] o wartości 2.000 zł i rower dziecięcy marki [...] - za łączną kwotę około 200 zł - skradzione na szkodę P. W.,
tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.;
8. K. W. został oskarżony o to, że:
9. w okresie od stycznia 2021 r. do dnia 16 marca 2021 r. w [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia drabiny aluminiowej o wartości 2.000 zł, 2 siatek elewacyjnych o wartości 600 zł, licznych metalowych elementów rusztowania fasadowego wraz z żurawikiem [...] o łącznej wartości 6.880 zł, bramki – furtki marki [...] wraz z 4 wspornikami o wartości 1.200 zł oraz kompresora marki [...] o wartości 2.000 zł – łącznej wartości 12.680 zł na szkodę P. W. oraz roweru dziecięcego marki [...] o nieustalonej wartości na szkodę nieustalonej osoby,
tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.;
10. w okresie od dnia 11 marca 2021 r. do dnia 12 marca 2021 r. w [...] dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 15 modemów marki [...] o łącznej wartości 4.200 zł oraz 5 modemów i jednego dekodera o łącznej wartości 600 zł na szkodę [...] sp. z o.o.,
tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.;
11. w okresie od stycznia 2021 r. do dnia 27 lutego 2021 r. w [...] przy ul. [...] z terenu ogródka działkowego nr [...] ROD „[...]”, po uprzednim wyłamaniu drzwi wejściowych do pomieszczenia gospodarczego znajdującego się przy altanie ogródka, dostał się do jego wnętrza, skąd dokonał zaboru w celu

przywłaszczenia aluminiowej trzysegmentowej drabiny wartości 300 zł, kosiarki elektrycznej nieustalonej marki koloru pomarańczowego o wartości 500 zł, podkaszarki elektrycznej marki [...] o wartości 170 zł oraz odkurzacza ogrodowego marki [...] o wartości 280 zł - łącznej wartości 1.250 zł na szkodę J. K.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt VI K 499/21:

1. oskarżony A. G. został uznany za winnego tego, że w dniu 21 marca 2021 r. w [...] w swoim mieszkaniu wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające oraz substancje psychotropowe w postaci: marihuany o wadze 36,7 gramów oraz amfetaminy o wadze 80,4 gramów, tj. popełnienia czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
2. na mocy art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec oskarżonego A. G. przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci marihuany o wadze 36,7 gramów i amfetaminy o wadze 80,4 grama i zarządził ich zniszczenie;
3. oskarżonego A. G. uznał za winnego tego, że w okresie od stycznia 2021 r. do dnia 21 marca 2021 r. w [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, udzielał K. W. środka odurzającego w postaci marihuany, sprzedając mu 7 razy po jednym gramie za kwotę 30 zł za 1 gram, tj. popełnienia czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w związku z art. 12 § 1 k.k. i za to na mocy art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
4. na mocy art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. G. grzywnę w rozmiarze 200 stawek dziennych, ustalając na mocy art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;

5. na mocy art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. G. przepadek korzyści majątkowej na rzecz Skarbu Państwa poprzez przepadek równowartości kwoty 210 zł;
6. oskarżonego A. G. uznał za winnego tego, że w lutym 2021 r. w [...], przy bramie prowadzącej do ogródków działkowych ROD „[...]” nabył od K. W. dwie rolki siatki elewacyjnej o wartości 600 zł, kosiarkę elektryczną koloru pomarańczowego o wartości 500 zł, podkaszarkę elektryczną koloru czarno-niebieskiego oraz dmuchawę elektryczną koloru czarno-niebieskiego za łączną kwotę 250 zł, które to przedmioty pochodziły z czynu zabronionego, choć na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i mógł przypuszczać, że zostały uzyskane za pomocą czynu zabronionego, tj. popełnienia czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 292 § 1 k.k. i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
7. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu A. G. kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby lat 3;
8. na mocy art. 73 § 1 k.k. oddał oskarżonego A. G. w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;
9. na mocy art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego A. G. w okresie próby do informowania kuratora o przebiegu okresu próby;
10. oskarżonego P. W. uznał za winnego czynu opisanego wyżej w pkt IV, a wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
11. na mocy art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec oskarżonego P. W. przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci marihuany o wadze 6,23 grama i amfetaminy o wadze 5,9 grama i zarządził ich zniszczenie;
12. oskarżonego P. W. uznał za winnego czynu opisanego wyżej w pkt V, a wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy o

- przeciwdziałaniu narkomanii w związku z art. 12 § 1 k.k. i za to na mocy art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
13. na mocy art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. W. grzywnę w rozmiarze 100 stawek dziennych, ustalając na mocy art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;
 14. na mocy art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. W. przepadek korzyści majątkowej na rzecz Skarbu Państwa poprzez przepadek równowartości kwoty 150 zł;
 15. oskarżonego P. W. uznał za winnego tego, że w styczniu 2021 r. nabył od K. W. rowerek dziecięcy marki [...] o wartości nie przekraczającej 500 zł za kwotę 40 zł, choć na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i mógł przypuszczać, że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, tj. popełnienia czynu wyczerpującego znamiona wykroczenia z art. 122 § 1 k.w. i za to na mocy art. 122 § 1 k.w. w związku z art. 24 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 500 zł;
 16. oskarżonego P. W. uznał za winnego tego, że w lutym 2021 r. w pobliżu ogródków działkowych ROD „[...]” nabył od K. W. kompresor marki [...] o wartości 2.000 zł za kwotę 200 zł, choć na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i mógł przypuszczać, że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, tj. popełnienia czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 292 § 1 k.k. i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
 17. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu P. W. kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby lat 2;
 18. na mocy art. 73 § 1 k.k. oddał oskarżonego P. W. w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;
 19. na mocy art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego P. W. w okresie próby do informowania kuratora o przebiegu okresu próby;

20. oskarżonego K. W. uznał za winnego popełnienia czynów opisanych wyżej w pkt VII i VIII, z których każdy wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., a czyn z pkt VII w związku z art. 12 § 1 k.k., przy przyjęciu ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. w związku z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu jedną karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
21. na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. W. obowiązek naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego P. W. kwoty 5.710 zł, a na rzecz spółki [...] sp. z o.o. w [...] kwoty 2.260 zł;
22. oskarżonego K. W. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt IX, a wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
23. na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. W. obowiązek naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego J. K. kwoty 300 zł;
24. na mocy art. 91 § 2 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu K. W. kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby lat 3;
25. na mocy art. 73 § 1 k.k. oddał oskarżonego K. W. w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;
26. na mocy art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego K. W. w okresie próby do informowania kuratora o przebiegu okresu próby;
27. na mocy art. 231 § 1 k.p.k. złożył do depozytu sądowego dowód rzeczowy w postaci roweru górskiego [...];
28. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu A. G. na poczet orzeczonej grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 21 marca 2021 r. od godziny 14:30 roku do 22 marca 2021 r. godz. 13:50, uznając, iż grzywna w rozmiarze 2 stawek dziennych została wykonana;
29. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu P. W. na poczet orzeczonej grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 22 marca 2021 r. od godziny 8:00 do 23 marca 2021 r. godz. 12:25, uznając, iż grzywna w rozmiarze 4 stawek dziennych została wykonana;

30. zasądził na mocy art. 6 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych i art. 627 k.p.k. na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty: od oskarżonego A. G. kwotę 580 zł, od oskarżonego P. W. kwotę 380 zł, od oskarżonego K. W. kwotę 180 zł i obciążył ich wydatkami postępowania w kwotach po 56,66 zł.

Od powyższego orzeczenia apelację wywiódł oskarżyciel publiczny, który wyrok Sąd Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt VI K 499/21 zaskarżył w całości na niekorzyść oskarżonych, zarzucając przy tym:

1. obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez błędne zakwalifikowanie przypisanego oskarżonemu czynu opisanego w punkcie I. aktu oskarżenia z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, podczas gdy oskarżony popełnił czyn wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
2. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 86 § 1 k.k., poprzez wymierzenie wobec każdego z trzech oskarżonych kary łącznej pozbawienia wolności w rozmiarze najwyższej z kar wymierzonych wobec każdego z oskarżonych, zamiast prawidłowego wymierzenia kary łącznej w rozmiarze powyżej najwyższej z kar wymierzonych, to jest:
 - wobec oskarżonego A. G. w punkcie 7. zaskarżonego wyroku kary łącznej w rozmiarze 1 roku pozbawienia wolności,
 - wobec oskarżonego P. W. w punkcie 17. zaskarżonego wyroku kary łącznej w rozmiarze 1 roku pozbawienia wolności,
 - wobec oskarżonego K. W. w punkcie 24. zaskarżonego wyroku kary łącznej w rozmiarze 1 roku pozbawienia wolności,co w konsekwencji doprowadziło do obrazu przepisu art. 67 § 1 k.k. poprzez bezpodstawne zastosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kar łącznych pozbawienia wolności orzeczonych wobec każdego z trzech oskarżonych w sytuacji, kiedy sąd zobowiązany jest wymierzyć kary łączne pozbawienia wolności powyżej 1 roku.

W oparciu o powyższe zarzuty oskarżyciel publiczny wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- w punkcie 1. uznanie A. G. za winnego tego, że w dniu 21 marca 2021 r. w [...] w swoim mieszkaniu wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające oraz substancje psychotropowe w znacznej ilości w postaci: marihuany o wadze 36,7 gramów oraz amfetaminy o wadze 80,4 gramów tj. czynu z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - w punkcie 7. orzeczenie wobec oskarżonego A. G. kary łącznej w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;
 - w punkcie 17. orzeczenie wobec oskarżonego P. W. kary łącznej w wymiarze 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,
 - w punkcie 24. orzeczenie wobec oskarżonego K. W. kary łącznej w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania
- oraz uchylenie punktów 8, 9, 18, 19, 25 i 26.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego, wyrokiem z dnia 10 czerwca 2022 r., sygn. akt VI Ka 214/22:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 - a) w punkcie 1 przyjął, iż A. G. posiadał znaczne ilości wskazanego środka odurzającego oraz substancji psychotropowej i jego zachowanie zakwalifikował z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - b) w punkcie 3 przyjął, że czyn przypisany A. G. stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 59 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na mocy art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
 - c) w punkcie 12 przyjął, że czyn przypisany P. W. stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 59 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na mocy art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu

narkomanii wymierzył oskarżonemu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

d) uchylił orzeczenia z punktów 7, 17, 24, 25, 26;

e) na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył A. G. kary pozbawienia wolności orzeczone w punktach 1, 6 i powyżej, i wymierzył mu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

f) na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył P. W. kary pozbawienia wolności orzeczone w punktach 10, 16 i powyżej, i wymierzył mu karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności;

g) na podstawie art. 91 § 2 k.k. połączył K. W. kary pozbawienia wolności orzeczone w punktach 20 i 22, i wymierzył mu karę łączną 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności;

h) na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie kar łącznych pozbawienia wolności orzeczonych powyżej warunkowo zawiesił A. G. i K. W. na okresy próby po 2 lata,

i) na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej powyżej K. W. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20 marca 2021 r. godz. 11:25 do dnia 21 marca 2021 r. godz. 19:15;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;

3. zwolnił oskarżonych od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa i wymierzył im opłaty za obie instancje w kwotach:

- oskarżonemu A. G. 980 zł,
- oskarżonemu P. W. 580 zł,
- oskarżonemu K. W. 300 zł.

W dniu 6 czerwca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego, którą zaskarżył w całości wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 10 czerwca 2022 r., sygn. akt VI Ka 214/22, zmieniający wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt VI K 499/21 na niekorzyść skazanych A. G. i K. W. oraz na korzyść skazanego P. W. Prokurator Generalny podniósł następujące zarzuty:

1. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa karnego materialnego – art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 172), polegającego na tym, iż Sąd Okręgowy w Gliwicach, dokonując – na niekorzyść oskarżonego A. G.– zmiany wyroku sądu pierwszej instancji w zakresie jego skazania za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i przyjmując, że czyn ten stanowi występki z art. 62 ust. 2 ustawy j.w., nie dokonał zmiany orzeczenia co do kary i w efekcie oskarżonemu za przypisany czyn została wymierzona kara poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, tj. poniżej 1 roku pozbawienia wolności;
2. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa karnego materialnego – art. 69 § 1 k.k., polegającego na tym, że Sąd Okręgowy w Gliwicach orzekając wobec oskarżonego K. W. karę łączną w wymiarze 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności, wykonanie tej kary, na podstawie art. 69 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby, w sytuacji gdy zgodnie z powyższą normą, sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym roku;
3. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego – art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., polegającego na tym, że Sąd Okręgowy w Gliwicach dokonując – na korzyść oskarżonego P. W.– zmiany wyroku sądu pierwszej instancji, w ten sposób, że po uprzednim uchyleniu rozstrzygnięcia o orzeczeniu wobec tego oskarżonego kary łącznej roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby, orzekł wobec niego karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, jednocześnie utrzymał w mocy pozostające w sprzeczności z powyższym rozstrzygnięciem sądu pierwszej instancji o oddaniu oskarżonego pod dozór kuratora w okresie próby oraz obowiązku informowania kuratora o przebiegu okresu próby, skutkiem czego – wobec braku rozstrzygnięcia określonego w art. 69 § 1 k.k. – wyrok w części dotyczącej P. W. obarczony jest również rażącym uchybieniem normom przewidzianym w art. 73 § 1 k.k. i art. 72 § 1 pkt 1 k.k., poprzez orzeczenie dozoru kuratora oraz obowiązku probacyjnego w

postaci informowania o przebiegu okresu próby w sytuacji, gdy nie zastosowano instytucji warunkowego zawieszenia orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności.

W świetle tak sformułowanych zarzutów Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się zasadna.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów zauważyć należy, że Sąd Okręgowy w Gliwicach, po uwzględnieniu apelacji prokuratora wniesionej na niekorzyść A. G., dokonał zmiany w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 wyroku sądu *a quo* poprzez przyjęcie, że ww. posiadał znaczne ilości środka odurzającego i substancji psychotropowej, a co za tym idzie jego zachowanie zakwalifikował jako przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (dalej: u.p.n.) (pkt 1 lit. a wyroku sądu *ad quem*). Nie poczynił natomiast żadnych modyfikacji w zakresie orzeczenia o karze wymierzonej ww. oskarżonemu za powyższy występki, utrzymując w tym zakresie w mocy wyrok sądu pierwszej instancji (pkt 2 wyroku sądu *ad quem*). W konsekwencji doszło więc do skazania A. G. za przestępstwo z art. 62 ust. 2 u.p.n. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, a więc w wymiarze określonym przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach w pkt 1 swego wyroku za czyn pierwotnie zakwalifikowany z art. 62 ust. 1 u.p.n. Kara ta nie mieści się jednak w ustawowych granicach przewidzianych w art. 62 ust. 2 u.p.n., zgodnie z którym sprawca tego występkę podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat. Nie budzi zatem wątpliwości, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa materialnego, gdyż ostatecznie orzeczona została kara poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w art. 62 ust. 2 u.p.n., a takie uchybienie zawsze ma istotny wpływ na treść wyroku (por. m.in. wyrok SN dnia z 28 stycznia 2021 r., II KK 412/20, LEX nr 3181993; wyrok SN z dnia 11 marca 2022 r., III KK 47/22, LEX nr 3410811). Powyższe przemawia jednoznacznie za zasadnością zarzutu podniesionego przez Prokuratora Generalnego.

Ponadto zwrócić należy również uwagę na dalsze konsekwencje jakie

implikuje rzeczony uchybienie. Właściwe ukształtowanie wymiaru kary za przypisane oskarżonemu przestępstwo z art. 62 ust. 2 u.p.n. i jej orzeczenie nawet na poziomie ustawowego minimum, tj. 1 roku pozbawienia wolności powodowałoby bowiem, że łączeniu podlegałyby właśnie ta kara oraz kara 6 miesięcy pozbawienia wolności (orzeczona przez sąd *ad quem* za przestępstwo z art. 59 ust. 1 i 3 u.p.n. – pkt 1 lit. b wyroku sądu drugiej instancji) i kara 3 miesięcy pozbawienia wolności (utrzymana w mocy przez sąd drugiej instancji za przestępstwo z art. 292 § 1 k.k. – pkt 6 wyroku sądu pierwszej instancji w zw. z pkt 2 wyroku sądu drugiej instancji). Zgodnie z art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 czerwca 2020 r. (a zatem zarówno w dacie popełnienia przestępstw przez oskarżonego, jak i w dacie orzekania), sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy. Oznacza to, że wobec A. G. sąd zobowiązany byłby do orzeczenia kary łącznej w wymiarze przekraczającym rok pozbawienia wolności (co najmniej rok i 1 miesiąc pozbawienia wolności). Tak orzeczona kara łączna nie mogłaby być ponadto warunkowo zawieszona, albowiem zgodnie z art. 69 § 1 k.k. sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku. Zatem rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 62 ust. 2 u.p.n., skutkowało *de facto* również wadliwością rozstrzygnięć zawartych w punktach 1 lit. e oraz 1 lit. h wyroku sądu *ad quem*.

Przechodząc do omówienia drugiego z podniesionych zarzutów raz jeszcze przypomnieć należy, że zgodnie z art. 69 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r., sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Oznacza to, że w sytuacji, gdy przypisane oskarżonemu przestępstwa zostały popełnione po 1 lipca 2015 r., nie istnieje możliwości zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności przekraczającej rok, orzeczonej na podstawie kar jednostkowych wymierzonych za te czyny (zob. m.in. wyrok SN z dnia 24 sierpnia 2023 r., III KK 255/23, LEX nr 3598004). Tymczasem sąd odwoławczy dokonując

zmian wyroku sądu *meriti* orzekł wobec K. W. karę łączną w wymiarze 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (pkt 1 lit. g zaskarżonego wyroku), której wykonanie zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata (pkt 1 lit. h zaskarżonego wyroku). W tej sytuacji niewątpliwie rację ma skarżący, że Sąd Okręgowy w Gliwicach dopuścił się rażącego naruszenia prawa materialnego, tj. art. 69 § 1 k.k., które miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia.

Na uwzględnienie zasługiwał także ostatni z zarzutów podniesionych w kasacji Prokuratora Generalnego. Zauważyć należy, że Sąd Okręgowy w Gliwicach zmieniając wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach uchylił rozstrzygnięcie względem oskarżonego P. W. w przedmiocie kary łącznej pozbawienia wolności oraz warunkowego zawieszenia jej wykonania (pkt 1 lit. d zaskarżonego wyroku), przy czym utrzymał w mocy rozstrzygnięcia o oddaniu oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego oraz o zobowiązaniu w okresie próby do informowania kuratora o przebiegu okresu próby (pkt 2 zaskarżonego wyroku). Jednocześnie wymierzając ww. nową karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności nie orzekł ponownie o warunkowym zawieszeniu jej wykonania (pkt 1 lit. f zaskarżonego wyroku). W tej sytuacji doszło do rażącego naruszenia art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., który nakazuje sądowi odwoławczemu orzekającemu reformatoryjnie ukształtowanie rozstrzygnięcia co do kary w sposób niebudzący wątpliwości. W realiach przedmiotowej sprawy, utrzymanie w mocy rozstrzygnięć ściśle związanych warunkowym zawieszeniem wykonania kary winno skutkować zastosowaniem instytucji przewidzianej w art. 69 § 1 k.k. w stosunku do nowo orzeczonej kary łącznej. Rację ma bowiem skarżący, że sąd odwoławczy zdecydował się na zmianę orzeczenia pierwszoinstancyjnego na korzyść P. W. w trybie art. 440 k.p.k. Niezależnie bowiem od podniesionych przez prokuratora w apelacji zarzutów, zakwalifikował jeden z czynów jako wypadek mniejszej wagi, wymierzając za niego oskarżonemu karę jednostkową 4 miesięcy pozbawienia wolności, a w konsekwencji obniżył karę łączną do 7 miesięcy pozbawienia wolności. Zawieszenie wykonania nowo orzeczonej kary łącznej jawi się więc jako naturalna konsekwencja dążenia do wyeliminowania rażącej niesprawiedliwości orzeczenia pierwszoinstancyjnego. Brak tego rozstrzygnięcia skutkuje również tym, że w efekcie wyrok w stosunku do P. W. obarczony jest rażącym uchybieniem normom przewidzianym w art. 73 § 1 k.k. i w

art. 72 § 1 pkt 1 k.k. poprzez orzeczenie dozoru kuratora oraz obowiązku probacyjnego w postaci informowania o przebiegu okresu próby w sytuacji, gdy nie zastosowano instytucji warunkowego zawieszenia orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności. Powyższe uchybienia niewątpliwie miały charakter rażący i mogły mieć istotny wpływ na treść zapadłego wobec P. W. orzeczenia.

Sąd Najwyższy uznał za konieczne postąpienie zgodnie z wnioskiem zawartym w kasacji Prokuratora Generalnego i uchylił w całości wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 10 czerwca 2022 r., sygn. akt VI Ka 214/22, przekazując sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Za takim rozstrzygnięciem przemawia ilość uchybień, którymi dotknięty był zaskarżony wyrok. Sąd Okręgowy w Gliwicach, będąc związanym zapatrywaniami prawnymi wyrażonymi w ramach przedmiotowej sprawy, przy powtórnym procedowaniu wyda orzeczenie wolne od wad, uwzględniając także kierunek kasacji w odniesieniu do poszczególnych oskarżonych.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Paweł Kołodziejski Antoni Bojańczyk Adam Roch

[PGW]

[ał]]